Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
Ceredigion
Public Services Board

Caru·Love Ceredigion

Eitem	Dyddiad	
37.7	04/12/2023	
Teitl		Er
Ailsefydlu Ffoaduriaid a Gwasgaru Ceiswyr Lloches		*Gwybodaeth*
Crynodeb o'r Materion		

Mae'r is-grŵp Ailsefydlu Ffoaduriaid yn parhau i gwrdd bob chwarter, ac mae amrywiaeth o bartneriaid BGC a phartneriaid perthnasol eraill yn mynychu. Mae Cyngor Sir Ceredigion yn cael ei ariannu gan Lywodraeth y DU i gefnogi pobl Wcráin am 12 mis, Affghaniaid am 3 blynedd a Syriaid am 5 mlynedd.

Ar hyn o bryd rydym yn cefnogi 22 o deuluoedd - 18 o'r Wcráin, 3 o Syria ac 1 o Afghanistan. Mae llawer mwy o deuluoedd wedi cael eu croesawu i Geredigion, ac mae llawer bellach wedi ymgartrefu yma. Mae'r rhai sydd wedi dewis ymgartrefu yma yn cael mynediad at wasanaethau cyhoeddus fel unrhyw breswylydd arall yng Ngheredigion.

Mae 450 o bobl Wcráin yn dal i fyw yn y 10 safle llety cychwynnol sy'n parhau i fod ar agor yng Nghymru. Mae yna gynllun Cymru gyfan i ddod o hyd i lety parhaol iddynt. Mae Ceredigion wedi ymrwymo i ddarparu llety i 64 o bobl ond dim ond 21 sydd wedi'u croesawi hyd yn hyn. Mae'r rhan fwyaf o deuluoedd eisiau symud i dref neu ddinas fawr ac i'r sector rhentu preifat. Fodd bynnag, rydym yn parhau i groesawu nifer bychain o fobl Wcráin, rhai yn uniongyrchol o'r Wcráin a rhai o ardaloedd eraill ledled y DU. Maent yn hapus gyda'r trefniadau cynnal 'Cartrefi i'r Wcráin'.

Caeodd gwestai oedd yn croesawu ffoaduriaid o Afghanistan yn ystod yr haf, ac roedd y broses yn gymharol esmwyth. Dywedodd Partneriaeth Ymfudo Strategol Cymru mai dim ond 4 teulu yng Nghymru oedd yn methu dod o hyd i lety ar gyfer symud ymlaen, a cawsant eu cyfeirio at Dîm Digartrefedd eu Hawdurdod Lleol.

Yn ddiweddar, mae Llywodraeth y DU wedi rhoi fisas i deuluoedd Afghanistan a ffodd i Bacistan. Maent yn cyrraedd y DU ar hyn o bryd a byddant yn cael eu cynnal yn eiddo'r Weinyddiaeth Amddiffyn.

Roedd 2 deulu o Afghanistan wedi ailsefydlu i Geredigion ym mis Rhagfyr 2021 ac Ebrill 2022. Yn anffodus, daeth 1 o'r teuluoedd yn ddigartref oherwydd bod angen i'w landlord werthu'r tŷ. Fe'u cefnogwyd gan ein Tîm Digartrefedd i lety brys ond ers hynny maent wedi symud i Ogledd Cymru lle mae ganddynt deulu.

Mae cynllun Ailsefydlu'r DU yn parhau i redeg ond nid ydym wedi gallu cynnig eiddo i gartrefu unrhyw deuluoedd ers mis Ebrill 2022 oherwydd y

diffyg tai fforddiadwy yn y sector rhentu preifat, a'r bwlch rhwng rhenti lleol a'r Lwfans Tai Lleol. Mae'r rhwystr hwn yn cael ei godi'n barhaus gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU. Ers mis Chwefror 2023, mae 6 teulu o ffoaduriaid wedi bod yn ddigartref, neu mewn perygl o fod yn ddigartref. Mae gan bob un o'r teuluoedd blant. Ar hyn o bryd mae 8 teulu mewn llety dros dro brys. Mae Coleg Ceredigion ac Addysg Oedolion Cymru yn parhau i gynnig dosbarthiadau Saesneg i oedolion, ac mae Dysgu Bro yn cynnig dosbarthiadau Cymraeg. Mae cymryd rhan, a datblygiad iaith, yn amrywio gyda phob unigolyn. Mae rhai o'r ffoaduriaid wedi dod o hyd i waith, gyda chefnogaeth ein cydweithwyr yn Adran Gwaith a Phensiynau. Fodd bynnag, mae llawer sydd wedi dod o hyd i waith yn cael eu tangyflogi, a byddent yn elwa o ddosbarthiadau iaith sy'n canolbwyntio ar eu harbenigedd penodol. Mae tîm Allgymorth Cymunedol Hywel Dda yn parhau i sicrhau bod teuluoedd yn gwybod am y gwasanaethau iechyd sydd ar gael iddynt a'u bod yn gallu cael mynediad atynt. Gwnaeth grŵp o swyddogion perthnasol gyfarfod â'n swyddog ClearSprings Ready Homes lleol i baratoi ar gyfer dyfodiad un teulu sy'n ceisio lloches. ClearSprings Ready Homes yw'r prif ddarparwr cymorth, ond daw'r gefnogaeth hon i ben pan fydd y teulu'n derbyn penderfyniad ar eu cais am loches. Mae'r gwasanaethau cyhoeddus lleol i fod yn rhan o'r broses hon gan y byddwn yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau os yw'r teulu'n cael canlyniad cadarnhaol, yn cael statws ffoadur ac yn penderfynu aros yn yr ardal hon.
Goblygiadau Ariannol
Mae cyllid allanol yn cwmpasu'r rhan fwyaf o'r costau a ysgwyddir gan yr Awdurdod Lleol. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cael ei ad-dalu o ran rhai, ond nid pob un, o'r cynlluniau adsefydlu.
Argymhellion
Bod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn nodi cynnydd cynlluniau Ailsefydlu Ffoaduriaid yng Ngheredigion ac yn parhau i gefnogi gwaith yr is-grŵp.
Atodiadau
Dim
Swyddog Adrodd
Cathryn Morgan